

Načrt zrebanja srečk za zidanje katedrale dobrodelnega društva sv. Vinka v Beogradu zadovolji največje zahteve, ker je glavni dobitnik 5.000.000 Din, potreben je samo enkratna vloga od vsega 200 Din. Z manjšo vlogo od 25 Din lahko zadene dobitnik od 625.000 Din. Ni igra na kolo! Enkratna vloga! Dobitki: 2 po 2.500.000 Din, 2 po 500.000 Din, 10 po 100.000 Din, 100 po 10.000 Din. Cena srečk: dvojna srečka 200 Din, ena srečka 100 Din, 1/2 srečke 50 Din, 1/4 srečke 25 Din. Ni igra na razrede, enkratna vloga. Edino zrebanje 1. maja 1932. Prodajo srečk vrše: vsi župni uradi, kolekture, denarni zavodi, cerkvene in dobrodelne ustanove itd. Centrala: Beograd, Ulica Jovana Ristića 20. Prodajna podružnica Zagreb, Tvrtkova ulica 5.

Ponovno znižanje cen. V Celju imamo veletrgovino, ki res z vsjo vneto sledi času in stremi za znižanjem cen. Ze zopet so tu znižane cene čevljev. Par dobrih, črnih in rujavih boks čevljev stane Din 96.—, močni delavski enako Din 96.—. Trgovski dom Stermečki res sledi času!

Popravljen narava. Človeški duh obvladava tudi to, kar narava pokvari. Posebno velja to za nedostatek človeške kože in las, ki se dajo odstraniti z dobrimi sredstvi, kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Fellerjeva Elsa-pomada za rast las (3 lončka brez daljnih stroškov 40 Din), ter Fellerjeva Elsa-mila lepote in zdravja (5 kosov 52 Din franko). Naroča se pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 341, Savska banovina.

Rešeno vprašanje: Ker se vedno vprašuje, kje bi se moglo dobro blago za oblačilo po nizki ceni kupiti, se vam v to svrhu toplo in iskreno priporoča manufakturna in modna trgovina »Pri sv. Antonu« v Celju, Gosposka ulica 2. Ta trgovina je na bolj skritem mestu in morate zato paziti na sliko sv. Antona, katera je izvešana nad trgovino. Na vsak način vam je v veliko korist, da si pred nakupom, ko pridete v Celje, pogledate veliko zalogo, in se, kar je važno, o cenah prepričati. Sami pa tudi veste, da se pri današnjem pomanjkanju denarja mora štediti. Pozdravlja Vas: Anton Brumec. 328

Najnovejši vesti o odličnih priznanjih, ki so jih hvaljen kupci poslali tovarniški tvrdki H. Suttner v Ljubljani št. 392, so jasen dokaz, kako koristno je, če si omislite veliki in industrijski letni katalog, preden kupite uro, zlatino ali srebrnino. Tudi naši bralci dobe ta lep cenik popolnoma brezplačno, ako ga zahtevajo od tovarniške tvrdke Suttner. Tvrdka pošilja žepne ure že od 35 Din naprej, ure bučilke od 45 Din, ure zapestnice od 98 Din itd., vse takorekoč po originalnih tovarniških cenah.

*

Motor na veter.

Že v starodavnih časih so se posluževali ljudje vetra kot gonilne sile. Zgodaj se je upiral veter v jadra ter gnal naprej po morju čolne ter ladje. V novejšem času se je razvila turbina na veter v zelo važen stroj. Vendar tudi najboljše izdelane veterne turbine se ne morejo otresti nedostatka: gibanje zraka je namreč v raznih legah čisto različno in veterne turbine popolnoma odrečejo baš ob času, ko bi človek najbolj potreboval njih delovanje.

Najnovejše preiskave so pa dokazale, da neprestano piha veter v višini 300 metrov. Inženier Hornuf je razgrnil tale načrt: V Nemčiji bi naj zgradili velikanke stolpe z močnimi motorji, ki bi naj proizvajali električno silo s pomočjo vetra. Stolpe, ki bi bili visoki 500 m, bi bilo treba opremiti z ogromnimi kolesi, katera bi spravil v pogon veter in na ta način bi proizvajala kolesa elektriko. Prvi stolp na veter bodo postavili v bližini Berlina. Stolp bo zgrajen tudi kot razgledna točka, ki bo dostopna proti vstopnini širši javnosti. Ako se bo obnesel prvi stolp na veter, potem

FANTOM, KI GREDO K VOJAKOM!

Fantje vojaki radi pojo! Da bodo ponesli lepo slovensko pesem na jug, smo sklenili darovati fantom, ki gredo k vojakom, knjigo:

»Domoljubni pevec«,

ako naročijo molitvenik za fante vojake:

»Moj tovariš«,

ki stane 16 Din, z zlato obrezo 20 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

bo dobila cela Nemčija omrežje takih stolpov.

Za omenjeni načrt, ki je bil objavljen prvič na tehnični visoki šoli v Charlottenburgu, je navdušena Nemčija, ki upa, da se bo povzpela s pomočjo motorjev na veter do cene električne sile in si prihranila zaloge premoga.

*

Vinogradno kolje, cepano, žagano in okroglo, kakor tudi vsake debelosti rezan les od smreke, bora in macesna, prodaja ali zamenja za izborna kvalitetna vina Gnilšek, trgovina z vinom in lesom v Mariboru, Rzlagova 25. 249

Sv. Bolfenk pri Središču. Kakor v mnogih drugih krajih, je banska uprava tudi pri Sv. Bolfenku ustanovila na prošnjo naroda dveletno kmetijsko nadaljevalno šolo. Da je bila ta šola nujno potrebna, je kazal lepi in redni obisk fantov, okrog 30 po številu, in ob sklepih slavnosti prvega tečaja dne 6. marca t. l. lepa udeležba staršev, mladine in vseh krajevskih faktorjev. Po uvodni pesmi je pozdravil bivši učitelj in vinogradnik g. R. Košar vse navzoče v imenu šole in učiteljskega zbora ter se zahvalil vsem, ki so moralno in gmočno pripomogli k vršitvi tega tečaja. Po kratki in ljubki pesmici je sledila šaloigra »Zaklad«, nato pa se je učenec Slavko Žganeec v vznesenih besedah zahvalil učiteljskemu zboru in vsem prijateljem šole. Po pesmi »Sinoči sem na vasi bil« je sledila Cankarjeva igra »Hlapec Jernej«, ki je žela splošno priznanje. Posebno Jernej (J. Klajnčar) je žel splošno priznanje. S pesmijo »Nikar, nikar se me ne boj« je končala skromna a lepa svečanost. Za njeno uspešnost se moramo posebno še zahvaliti bivšemu upravitelju g. Albertu Žerjavu in sedanjemu voditelju g. Kocaku.

Sv. Peter v Savinjski dolini. Kmetje vinogradniki celjskega in slovenjgraškega sreza, pozor! »Izabela.« Glavni odbor Vinarskega društva za dravsko banovino v Mariboru je imel dne 9. januarja t. l. svojo sejo, na kateri se je izjavilo sledeče: »So nekateri kraji v banovini, ki zagovarjajo »izabelo«. O tem vprašanju se je mnogo razpravljalo in je bil storjen sklep, da »izabela« od ostalih samorodnic ne sme biti izvzeta in ne sme v promet ravno tako, kakor noben drug direktor. Le v celjskem in slovenjgraškem srezu bi se moglo molče trpeti »izabeline« vinotoče.« K temu pripominjam to-le: »Izabela« raste tukaj že čez 40 let. Za celjski in slovenjgraški srez naj se »izabela« pusti v promet, ker mi s tem lahkim in kislim vinom ne bomo delali žlahtnemu vinu nobene konkurence, pač pa

bi se s tem mnogo naših vinogradnikov obvarovalo občutne škode. Veliko vinogradnikov je »šmarnico« z »izabelo« precepilo, ali pa s cepljeno »izabelo« nadomestilo, kar jih je stalo mnogo denarja. Zdaj bi pa po tolikih žrtvah zasajena ne smela v promet. Za žlahtne trte tukaj ni podnebje. V naših krajih, odkar imamo »izabelo«, ni toliko pobojev in surovosti, kakor jih je v krajih z žlahtnim vinom. Zato ni nobene podlage, da bi se »izabela« izločila iz prometa. Zato pa, vinogradniki celjskega in slovenjgraškega sreza, zahtevajte potom svojih županstev pri banovini, da se v celjskem in slovenjgraškem srezu pusti »izabela« v promet. Ker plačujemo davke, naj nam pustijo, da za davke denar tudi od vina dobimo. Kmet je vendar steber države in zato naj se tudi naše prošnje upoštevajo na merodajnih mestih. — Vinogradnik in davkoplačevalec iz Savinjske doline.

Sadjarjska in vrtnarska podružnica pri Sv. Benediktu v Slov. goricah je obhajala dne 23. februarja svoj občni zbor. Imela je leta 1931 53 udov, 3 predavanja in 1 cepilni tečaj. Letos bo razvila živahnejše delovanje, ker pričakujemo dobro sadno leto. Vsako prvo nedeljo v mesecu bo po večernicah v čitalnici bralnega društva shod sadjarjev. Ne pozabite, sadjarji, na te sestanke! Kmetijski referent inž. Ferlic nam je zanimivo opisal sedanjo gospodarsko krizo in nje vzroke ter nam podal veliko navodil za pomladansko delo v sadovnjaku. Shod je trajal nad dve uri.

Licitacija za napravo, dobavo in vožnjo gramoz za banovinske ceste v območju sreskega cestnega odbora Maribor je razpisana za dne 24. marca 1932, ob 10. uri dopoldne v sejni dvorani sreskega cestnega odbora Maribor, Koroska cesta 26 II, za vse cestne odseke v sodnem okraju Maribor in one cestne odseke v sodnem okraju Sv. Lenart v Slov. gor., ki so s prejšnjimi v neposredni zvezi (banovinske ceste Senarska — Sv. Lenart — Sv. Jurij — državna meja, Sv. Lenart — Sv. Jurij — Malna — Velka, Pesniški dvor — Sv. Jakob — Malna in Vurberg — Sv. Lenart), dne 22. t. m. ob 10. uri dopoldne v uradnih prostorih sreskega cestnega odbora v Slov. Bistrici za vse cestne odseke v sodnem okraju Slov. Bistrica, dne 23. marca t. m., ob 10. uri dopoldne v dvorani Narodnega doma v Sv. Lenartu v Slov. gor. za cestne odseke v sodnem okraju Sv. Lenart v Slov. gor. razen onih pod 1. navedenih. Skupaj se bo izdražalo za 328.518 km banovinskih cest 15.129 m³ gramoz v skupnem znesku Din 1.545.050.—. Dobava mora biti izvršena najkasneje do 30. IX. 1932, delne količine pa že tudi prej. Pogoje in pojasnila za licitacijo dobe zainteresenti pri pristojnih obč. uradih in med uradnimi urami pri sreskem cestnem odboru v Mariboru.

Mestna hranilnica v Mariboru je imela dne 4. marca 1932 svoj 70. občni zbor. Iz letnega poročila posnamemo: Denarni promet je znašal v minulem poslovnem letu 300.358.296.89 Din. Hranilne vloge: a) na hranilne knjižice 116.550.181.52 Din, b) vloge v tekočem računu 15.249.930.— Din, skupno 131.799.572.52 Din. Kljub veliki gospodarski krizi so vloge narastle napram letu 1930 za 772.380.84 Din, kar znači veliko zaupanje, ki ga zavod vsestransko uživa. Din Stanje posojil znaša: hipotečnih 60.929.511.— občinskih 16.665.082.— meničnih 192.010.— v tekočem računu 27.000.458.41 naložbe koncem leta 1931 . . . 12.056.782.42 gotovina koncem leta 1931 . . . 1.819.847.19

Obrestna mera za vloge je bila 5, proti odpo-
vedi 6 in pol%. Obrestna mera za posojila 8
do 10%. Upravni odbor je imel v minulem le-
tu 5 sej, ravnanje pa 45. Revizijo zavoda
je izvršil od 8. do 12. februarja t. l. g. Vlado
Pušenjak in našel vso poslovanje v vzornem
redu. Bilanco je pregledal in odobril pregled-
ni odbor mestnega načelnika. Najvažnejši
sklep v minulem letu je bil, da Mestna hra-
nilnica pomore mestni občini pri zidavi nove
osnovne šole za magdalensko predmestje z
zneskom 4 milijonov Din in tako razbremeni
davkoplačevalce mesta Maribora. Upravni od-
bor je izrekel toplo zahvalo predsedniku rav-
nanstva msgr. dr. Anton Jerovšku za vso
skrb in brigo, ki ima za zavod ter je pohval-
no omenil delo svojega uradništva. Našemu
zavodu želimo tudi v tem poslovnem letu lep
napredek!

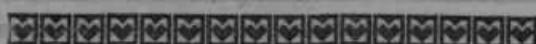
*

Vinska razstava v Ptuj.

Na zadnji seji glavnega odbora Vinarskega
društva v Mariboru je bilo sklenjeno, da pri-
redi društvo ob priliki prihodnjega obč. zbora
v Ptuj vinso razstavo, združeno z vinskim
sejmom.

Načelnstvo Vinarskega društva je v sporaz-
umu z Vinarsko podružnico v Ptuj sklenilo
sledede:

1. VI. redni letni občni zbor Vinarskega
društva za Dravsko banovino v Mariboru bo
v dvorani Narodnega doma v Ptuj v soboto
dne 7. maja 1932, ob 18. uri.
2. Dne 8. maja 1932, ob 8. uri, vprizori Vi-
narsko društvo IV. vinarski kongres v Ptuj
istotam.
3. Po kongresu dne 8. maja 1932 ob 11. uri
bo v dvorani Društvenega doma v Ptuj otvo-
ritev II. Banovinske vinske razstave z vin-
skim sejmom, ki bo trajala od 8. do 10. ma-
ja 1932.
4. V tem času bodo poučni izleti v bližnjo
in daljnjo okolico Ptuja, predvsem v Haloze.
Pogoji za razstavljalce na vinski razstavi
in sejmu so sledeči:
1. Na razstavo so pripušteni vsi proizvodi
vinske trte iz Dravske banovine (namizno vi-
no, vino v steklenicah, peneče, dezertno ter

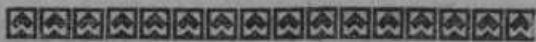

Velikonočni dar.

Vsak želi letos dati dobro ali poceni
velikonočno darilo. Kaj bi bilo najbolj
prikladno?

Za gospodarje »Kmetijski koledar«, za
gospodinjke »Gospodinjski koledar« —
vsak stane s poštnino vred 10 Din.

Pišite po nje, dokler je še kaj zaloge,
Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

medicinalno vino, vinski destilat (konjak),
tropinovka, droženka itd.) ter stroji in orodje
vinarstva in kletarske tehnike, kakor tudi
sredstva za pokončevanje trtnih škodljivcev,
umetna gnojila in sodarski izdelki.

2. Vina za razstavo itd. je prijaviti zanes-
ljivo do dne 1. aprila 1932 po točno izpolnjeni
oficijelni prijavi sreskemu kmetijskemu refe-
rentu v Ptuj.

3. Za razstavo prijavljena vina odpošlje ali
osebno odda vsak razstavljalac franko do dne
1. maja 1932 na naslov: Sreski kmetijski re-
ferent v Ptuj.

4. Od vsake sorte vina je odposlati 5 stekle-
nic po 7/10 l, belo vino v renkih, rdeče vino
pa v bordo-steklenicah. Destilate je poslati
po 2 steklenici.

5. Kdor nima takih steklenic, naj pošlje vi-
no od vsake sorte v 3 slatinščakih po 1/4 l.

6. Vino, namenjeno za razstavo in sejem,
mora biti čisto, brez napak. Uporabijo naj se
novi zamaški.

7. Vsebinska vsake steklenice mora biti za-
znamovana na etiketi. Te so razstavljalcem
pri sreskem kmetijskem referentu v Ptuj
brezplačno na razpolago.

8. Udeležba na razstavi in sejmu je brez-
plačna, prazne steklenice se razstavljalcem
vrnejo.

9. Za razstavljalce strojev, prodaja, raznih
tehničnih pripomočkov, umetnih gnojil in za
razstavljalce vina v lastnih paviljonih velja-
jo posebne določbe.

V vinski kupčiji je velik zastoj. Kleti so
polne, kupcev ni. Vinsko razstavo, združeno
z vinskim sejmom, prirejamo, da vinsko tr-
govino in konzum vina poživimo. Iz teh raz-
logov vabimo vinogradnike in vinske trgov-
ce, kakor tudi izdelovalce strojev, orodja,
umetnih gnojil in drugih sredstev, ki jih ra-
bi vinogradnik in kletar, da sodelujejo na
II. Banovinski vinski razstavi in na vinskem
sejmu v Ptuj s svojimi proizvodi.

Vsa pojasnila daje Vinarsko društvo v Ma-
riboru in sreski kmetijski referent v Ptuj.

*

Vinska razstava v Ljutomeru.

Ljutomer 9. III. 1932.

Prireditve so je dobro obnesla. Razstavljal-
cev je bilo mnogo, interes vinogradnikov ve-
lik in tudi kupcev ni manjkalo. Prišli so do-
mači in inozemci, celo iz nemškega dela Ko-
roške so bili trije. Zanimanje za naša dobra
in posebno prvovrstna vina lanskega letnika
je bilo veliko, sklenile so se nove zveze, ka-
terim bodo sledile kupčije, kolikor se že niso
sklenile na licu mesta.

Glasom kataloga je bilo razstavljenih 238
vinskih vzorcev, razpoložljiva množina pa je
znala 8573 hl raznih letnikov, kar kaže, da
je že precej vina razprodanega. Cene so se
gibale med 3.50 do 10 Din za liter.

Iz Ljutomersko-ormoškega vinarskega oko-
liša je bilo na razpolago 5070 hl, med temi
4094 hl letnika 1931, 189 hl letnika 1930, 483 hl
letnika 1929, 313 hl letnika 1928. Največ je bi-
lo mešanega blaga letnika 1931, šipona istega
letnika 951 hl, rizlinga 631 hl, muškatanega sil-
vanca 238 hl in belega burgundca 203 hl. Let-
niki 1930 in 1928 so bili zastopani s 189 hl in
313 hl, dočim je bilo letnika 1929 še 483 hl.

Gornje-radgonski vinarski okoliš je razpo-
lagal z 1680 hl, med temi 1400 hl letnika 1931
in samo še 280 hl letnika 1930, dočim drugih
starejših letnikov ni bilo na razstavi, kar je
vsekakor dobro znamenje.

Štrigovski vinarski okoliš je razstavil 1814
hl, med temi 1427 hl letnika 1931, dočim so
starejši letniki bili že zelo redki in nad polo-

Kit iz predpotopne dobe.

Na daljnem severu
Sibirije, na polotoku
Jamalu, so odkrili Sa-
mojedi že pred dvema
letoma pod večnim
snegom in ledom or-
jaškega predpotopne-
ga kita. Žival je bila
tako dobro konservi-
rana pod 2 m debelo
leđeno plastjo, da so
Samojedi ves čas iz
nje krili svojo potre-
bo po vabi za lov na
lisice. Pred kratkim
je odkrila žival neka
ruska ekspedicija za
severno Sibirijo, ozir-
nje član, zdravnik dr.
Šubinski. Izrekal je iz
nje nekoliko kosov ko-
že in masti ter jih po-
slal v preiskavo labo-
ratoriju moskovskega
zoologičnega vrta. In

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih
in hrvatskih pradedov.

VIII. POGLAVJE.

Zmagovalci nad kmečko vojsko pri št. Petru
so odgnali s seboj le ujetnike, mrličje so pustili
kar nepokopane, mudilo se jim je na Hrvaško,
kjer jih je še čakal trd oreh upora pod povelj-
stvom Gubca.

Bojno polje od vasi št. Peter do Sotle je bilo
posejano z mrličji. Celi kupi ubitih so ležali ob
Sotli, kjer je danes Dobrinetov mlin. Pokolj se je
bil doigraval slučajno februarja, sicer bi bile iz-
bruhnile vsled smradu kužne bolezni.

Kmetje iz bližnje okolice bojišča so bili tako
preplazeni, da se niso upali niti v bližino, kaj še-
le, da bi se bili lotili pokopavanja žrtev gosposke
podivjanosti.

Grad Kunšperg, ki je zrl liki orel s svojega

12

zvišenega mesta na bojišče, je bil tedaj brez pra-
vega najemnika in oskrbnika. Lastniki gradu so
bili krški škofje, ki so dajali graščino v zakup
proti plačevanju najemnine. V dobi zadnje kme-
čke vstaje je bil Kunšperg brez tedaj običajne
močne roke. Kmetje iz kunšperške okolice po ve-
čini niso bili udeleženi pri punktu. Niso imeli za
vstajo pravega vzroka, ko pa ni vihtel že skozi
desetletja nobeden valpet biča nad njihovimi
hrbti in jih ni preoblagal s tlako ter desetino.

Sosed Kunšperga — hrvaški Cesargrad je
bil še nekaj časa po bitki 8. februarja v rokah
kmečkih puntarjev, ki so bili kmalu po izbruhu
pobune obglavili oskrbnika.

Štajersko in hrvaško območje s kmečko
krvjo prepojenega bojnega polja je bilo brez pra-
ve bližnje oblasti.

Št. Peter v Leskovcu tedaj ni bil samostojna
župnija, spadal je kot vikarijat pod pilštajnsko
materino faro. Zadnji šentpeterski vikar Mihael
Feistricer je bil odslavljen leta 1570. Stolni prošt
Tomaž Reutlinger opravičuje s stališča cerkvene
oblasti njegovo odstavlitev, češ: ni hotel plače-

vico ostanka (280 hl) gre na letnik 1930. Stari letniki so torej že zelo redki in vsi trije veliki vinarski okoliši niso razstavili več kakor 529 hl letnika 1930, 517 hl letnika 1929 in 463 hl letnika 1928. Edino štrigovski okoliš je še tanek 110 hl letnika 1927 in 33 hl letnika 1921. Novih vin letnika 1931 leži torej največ in sicer 6921 hl; ta vina pa so tako prvovrstna, da bodo sigurno našla svojega kupca.

V imenovanih treh vinarskih okoliših je bilo razstavljenih in dano kupcem na razpolago 3949 hl mešanega blaga, 1619 hl šipona, 1539 hl laškega rizlinga, 247 hl renškega rizlinga, 14 hl modrega burgundca, 51 hl traminca, 30 hl rulandca, 254 hl muškatega silvanca, 18 hl veltlinca, 72 hl žlahtnine, 544 hl belega burgundca, 42 hl muškata in 105 hl silvanca.

Druga banovinska razstava v Ptuj dne 7. maja t. l. bo to zanimivo statistiko glede razpoložljivih vin, po vinarskih okoliših, letnikih in sortah gotovo še izpopolnila in poglobila.

—ar.

Kaj bomo letos novega nasadile v vrtu?

Same koristne rastline seveda. Predvsem si bomo nasadile »Novozelandsko špinačo« in sicer radi tega, ker nam daje skozi celo poletje hasek notri do pozne jeseni, ko jo opari slana. Rabi malo prostora, ker odščipavamo samo liste, katere rastlina vedno z nova poganja. Tako imamo z enkratno setvijo skozi celo leto mlado špinačo in vse bolj okusni so nje debelo-mesnati, temnozeleni listi, kakor blede tanki navadne špinače.

Le malo kje je videti novozelandsko špinačo v naših kmetijskih vrtovih. Ali gospodinja, ki se enkrat prepriča o nje koristnosti in finem okusu, je ne bo hotela pogrešati v svojem vrtu.

Res, da seme počasi kali in je prve sadike težko vzgajati, če je setev kasna.

vati davkov in niso našli pri njem ničesar, kar bi mu bili zarubili. Ne samo to, da ni sam odrajal, kar bi bil moral, še kmete je šuntal proti gosposki. Bil je pravi puntar nekaj let pred izbruhom kmečke vstaje. Odslovljenega Feistricerja, ki se je bil zatekel na Ogrsko, je nasledil šele leta 1595 vikar Gašper Demitrovič. Torej tudi duhovnika ni bilo, da bi bil poskrbel za krščanski pokop pobitih kmetov in vojakov. Vrane ter krokarji so opravljali skozi dva meseca posel pokopačev. Celi oblaki teh neprijaznih ptic so se podili po ravni med Št. Petrom ter Sotlo, kjer so se mastili med hrapavo zapotegnjenim krakanjem, dokler niso preostale le še bele kosti in ni bilo razločiti kdo je bil puntar in kdo od graščakov plačani Kajn stare pravde.

Dne 9. februarja je bila poražena Gubčeva kmečka armada pri Stubici. Zmagovalci so se maščevali z nepopisno krutostjo nad še pri življenju preostalo kmečko rajo.

Od kmetov obglavljenega oskrbnika na Cesargradu ni nasledil dolgo časa nikdo. Cesargrad je bil pozidan na dobro zavarovani višini

DEKLE, NE LE PUŠELJC,

če hočeš, da bo fant ostal pri vojaki pošten, kupi mu knjigo

»Moj tovariš«,

nabožna knjiga za fante vojake. Cena 16 Din, z zlato obrezo 20 D. Zastonj dobiš poleg knjigo

»Domoljubni pevec«,

Pošlji naročilo Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Potrpljenja je treba tukaj in predvsem pravočasno setev.

Najuspešnejša je jesenska setev meseca oktobra ali novembra. V dokaj solnčni legi prelopatimo gredico ter jo dobro pognojimo. Po sredini gredice potaknemo v razdalji 2 pedi po 2 do 3 semena. Seme kali zelo počasi. Šele majnika, morda šele začetkom junija, bodo pribodle rastlinice na dan.

Sicer pa lahko sejemo tudi spomladi, začetkom marca. V majhne cvetlične lončke pripravimo močno a peščeno zemljo. V vsak lonček potaknemo 3—5 semenskih zrn ter postavimo na gorko, n. pr. na solnčno okno v topli sobi. Pridno zalivamo izključno samo z mlačno vodo. Tako na gorkem kalijo sicer zelo trdolupinasta semena dokaj kmalu tako, da dobimo koncem aprila do srede majnika že precej močne sadike. Ko se nam ni več bati mraza, presadimo te sadike z vso zemljo iz lončkov vred na prosto v že pripravljeno močno gnojeno zemljo v razdalji 2 do 3 pedi. Sadike presajene brez zemlje, v kateri so zrastle, se največkrat ne primejo. Zalivamo s prestano vodo. Ko so rastline že trdne, prerahljamo in oplejemo gredico. Pozneje pa bohotno zelenje itak vsak plevel zamori.

Da zemlja ne ostane do tedaj, ko se špinača razraste, neizrabljena, sejemo zgodaj spomladi na gredico, kjer smo potaknili že v jeseni špinačno seme, mesečno redkvico ali flance. Gredico, kamor hočemo posaditi spomladi sadike, pa obsejemo istotako z mesečno red-

kvico, ali pa nasadimo krog in krog rane kolerabice. Seveda bomo pazili, da špinačnih rastlin z redkvico vred ne popukamo oziroma ne populimo s flancami. Predno se špinača razraste, smo že vso redkvico populili in flance presadili.

Ta špinača ima debele, sočnate liste, katere odščipavamo in pripravimo kakor drugo špinačo. Poganjke odrežemo, čeravno potrebno, na dobro ped od štor. Tako imamo celo poletje tja do prve slane vedno svežo špinačo.

Ko jo opari v jeseni slana, pustimo rastlino mirno na svojem mestu. Po zimski ali zgodaj spomladi prelopatimo in gnojimo gredico, poravnamo zemljo in posejemo z redkvico. Če rastline nismo preveč obrezovali, bo več ko preveč semen v zemlji. Ko se prikažejo sadike in dorastejo, jih po potrebi premestimo bolj v sredino gredice, slabotnejše pa izrujemo.

Na ta način držimo špinačo 6—8 let na istem mestu.

Race

zahtevajo topel hlev in dovolj stelje. Ker spijo na tleh, ni treba, da je hlev visok, pač pa naj bo zračen in prostoren 1 m² za 4—5 rac. Kurnica ni pravi prostor za race, ker so tla navadno slabo nastlana, umazana in pada od zgoraj dol nesnaga po spodaj ležečih živalih.

Ker nesejo račke po noči ali zelo zgodaj zjutraj, največkrat kar sredi hleva brez vsakega gnezda, jih ni spustiti zgodaj na prosto, da ne trosijo jajc zunaj naokoli, kjer gredo v zgubo. Kdo bo letal za racami in iskal jajca po travnikih ob potoku! Race naj ostanejo do 8. ali 9. ure v hlevu, da ostanejo jajca doma in ima gospodinja korist od svojih živali.

Na 3 do 4 race računamo 1 racmana. Jajca dve leti starih rac, katere vodi 1 leto star racman, so najboljše za valjenje. Stare race so tu in tam dobre valilke. V obče pa domača rasa nič kaj rada ne vali, ker nima prilike, živeti ta-

ter nekaj tednov v kmečkih rokah. Strahopetna gospoda se je bala baš na tej naravno utrjeni točki puntarske zasede. Od pobite kmečke vojke so bile pri Št. Petru le še obrane kosti, ko se je upal na ogled bojnega polja novi cesargrajski oskrbnik.

Na spomlad leta 1573, ko je bilo treba preroati obsojensko polje in zaupati seme brazdam, so se podali kunšperški tržani in šentpeterski kmetje do koščtenih preostankov vojnih žrtev. Celi teden so zbirali po pašnikih ter njivah kosti, jih nalagali na vozove in jih odvažali na kup za obzidje krog podružne cerkve sv. Jakoba v Kunšpergu. Pod gradom Kunšperg je bil v dobi naše povesti na ravni nekak trg istega imena. Na sredi naselbine je stala z obzidjem obdana cerkev sv. Jakoba, ki je propadla dobrih sto let za tem. Cesar Jožef II. jo je zaprl in je bila kmalu porušena do tal. Danes je samo še videti sledove zidu, ki je obdajal svetišče.

Za cerkvenim zidom so izkopali globok skupen grob. V njega so znosili kosti, jih zagrebli in skrilili z njim pod črno zemljo zadnje ostanke

moskovski učenjaki so dognali, da je kit ležal že več milijonov let v svojem ledenem grobu.

Najvišja stavba na svetu.

V Newjorku so zgradili nov nebotalnik, ki je visok 380 m in je najvišja stavba na celnem svetu. Nebotalnik ima 102 nadstropja. Venčata ga zvezdna opazovalnica in stolp za pristajanje zrakov. Ta nebotalnik sprajme 25 tisoč prebivalcev. V 23. nadstropju nebotalnika se zbirajo najodličnejše osebnosti gospodarstvenikov, modnih bablonskih stolp, katerega je zgradil človek.